

ZARZĄDZENIE NR 155/2025
BURMISTRZA MIASTA I GMINY GÓRZNO

z dnia 1 grudnia 2025 r.

w sprawie wprowadzenie Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku Urzędu Miasta i Gminy Górzno

Na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436) oraz § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 822 oraz z 2024 r. poz. 1716) zarządzam, co następuje:

§ 1. Wprowadzam Instrukcję Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku Urzędu Miasta i Gminy Górzno, stanowiącą załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zobowiązuję wszystkich pracowników zatrudnionych w Urzędzie Miasta i Gminy Górzno do zapoznania się i przestrzegania zasad określonych w treści niniejszej instrukcji.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Burmistrz Miasta i Gminy
Górzno

Jacek Ruciński

Miasto i Gmina Górzno
ul. Rynek 1, 87-320 Górzno
tel.: 566448351, fax: 566448363
email: urząd@gorzno.pl; www.gorzno.pl/ bip.gorzno.pl

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO

dla
Budynku Miasta i Gminy Górzno

**SPECJALISTA
OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ**

st. kpt. w st. spocz. mgr Mirosław Ochoński
upr. SGSP Nr 2846/404/14
PEDAGOGICZNE WSHE Nr 13077

Autor opracowania:

Podstawa prawna:

§ 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w/s ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z dnia 22 czerwca 2010 r.)

Aktualizacja

Patrz ostatnia strona IBP

Data opracowania: 27/10/2025

Górzno październik 2025r.

Zakres instrukcji

- 1) warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem;
- 2) określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądów technicznym i czynnościom konserwacyjnym;
- 3) sposoby postępowania na wypadek pożaru i innego zagrożenia;
- 4) sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane;
- 5) warunki i organizację ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania;
- 6) sposoby zapoznania użytkowników obiektu, w tym zatrudnionych pracowników, z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji;
- 7) zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;
- 8) plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:
 - a) powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,
 - b) odległości od obiektów sąsiadujących,
 - c) parametrów pożarowych występujących substancji palnych,
 - d) występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych,
 - e) kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,
 - f) lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem,
 - g) podziału obiektu na strefy pożarowe,
 - h) warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,
 - i) miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
 - j) wskazania dojeżdż do dźwigów dla ekip ratowniczych,
 - k) hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
 - l) dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych, z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony;

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna być poddawana okresowej aktualizacji, co najmniej raz na dwa lata, a także po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu lub jego części, które wpływają na zmianę warunków pracy

Instrukcja stanowi podstawę do przeszkolenia pracowników w zakresie przestrzegania zasad bezpieczeństwa pożarowego na stanowiskach pracy oraz postępowania w przypadku powstania pożaru.

Definicje.

Bezpieczeństwo pożarowe – stan eliminujący zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego oraz prowadzonych działań zapobiegawczych przed pożarem.

Pożar – jest to niekontrolowany proces spalania materiałów palnych w miejscu do tego nie wyznaczonym.

Inne miejscowe zagrożenie – inne niż pożar i klęska żywiołowa zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody (katastrofy techniczne, chemiczne, ekologiczne) stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska.

Prace niebezpieczne pożarowo – są to prace, których prowadzenie może powodować bezpośrednie niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu (prace nie wchodzące w zakres procesu technologicznego np. prace remontowo – budowlane).

Materiały niebezpieczne pożarowo – są to ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 55 °C, gazy palne, ciała stałe wytwarzające w zetknięciu z wodą lub parą wodną gazy palne, ciała stałe zapalające się samorzutnie w powietrzu, materiały wybuchowe i pirotechniczne, ciała stałe palne utleniające o temperaturze rozkładu poniżej 21 °C, ciała stałe jednorodne o temperaturze samozapalenia poniżej 200 °C oraz materiały mające skłonność do samozapalenia.

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu – wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów, z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje i urządzenia, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.

Zagrożenie wybuchem – to możliwość tworzenia przez palne gazy, pary palnych cieczy, pyły lub włókna palnych ciał stałych, w różnych warunkach, mieszanin z powietrzem, które pod wpływem czynnika inicjującego zapłon (iskra, łuk elektryczny lub przekroczenie temperatury samozapalenia) wybuchają, czyli ulegają gwałtownemu spalaniu połączonemu ze wzrostem ciśnienia.

Strefa zagrożenia wybuchem – to przestrzeń, w której może występować mieszanina substancji palnych z powietrzem lub innymi gazami utleniającymi, o stężeniu zawartym między dolną i górną granicą wybuchowości.

Teren przyległy – pas terenu wokół obiektu o szerokości równej minimalnej dopuszczalnej odległości od innych obiektów ze względu na wymagania ochrony przeciwpożarowej, określonej w przepisach techniczno – budowlanych.

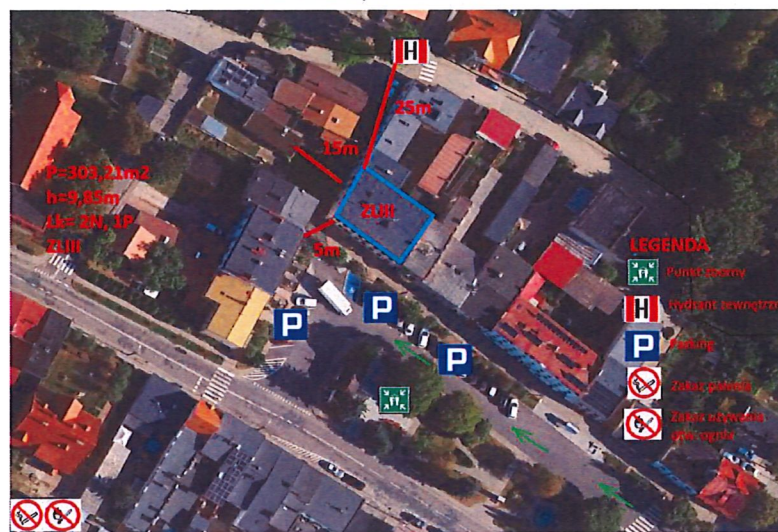
Odpowiednie warunki ewakuacji – to zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno – organizacyjnych zapewniający szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem.

1. Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego i jego warunków technicznych, w tym zagrożenia wybuchem

Dane i objaśnienia.

Budynek Urzędu Miasta i Gminy zlokalizowany w centrum Górzna i funkcjonuje w kompleksie budynków powstałych na początku ubiegłego wieku. Bryła główna obiektu posiada dwie kondygnacje z poddaszem nieużytkowym częściowo podpiwniczona. Obiekt jest budynkiem murowanym, z drewnianymi stropami na kondygnacjach nadziemnych i drewnianym dachem pokrytym blachodachówką. Powyższy obiekt jest skrajnym budynkiem z zabudowie pierzejowej. Do głównej bryły obiektu od strony podwórza dobudowano jednokondygnacyjny budynek Sali USC i dwukondygnacyjny budynek biurowy. Przylegające do bryły budynku budynki przy ul. Rynek i ulicy Pocztovej są budynkami mieszkalnymi wielorodzinnymi. Budynek urzędu jest obiektem o wysokości 9,85m w kalenicy, o powierzchni zabudowy 303,21m², powierzchni użytkowej 435,83m² i kubaturze 2490,5m³.

SCHEMAT LOKALIZACYJNY URZĘDU MIASTA I GMINY W GÓRZNIE
UL. RYNEK 1; 87-320 GÓRZNO

Na poziomie parteru znajdują się następujące pomieszczenia:

- 1, 2 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- 4 Inspektor Ochrony Danych
- 4 Informatyk Punkt potwierdzenia profilu zaufanego
- 5 Urząd Stanu Cywilnego
- 6 Sala Posiedzeń
- 7 Kasa
- 8 Oświata Kultura Sport
- 8 Zarządzanie Kryzysowe

Na poziomie piętra znajdują się następujące pomieszczenia:

- 9 Sekretariat
- 11 Sekretarz, Przewodniczący Rady Miejskiej, Radca Prawny
- 12 Księgowość
- 13 Skarbnik
- 14 Podatki
- 15 Zastępca Burmistrza, Fundusze Unijne
- 16 Działalność Gospodarcza, Gospodarka Mieniem Komunalnym, Budownictwo
- 17 Gospodarka Odpadami, Ochrona środowiska
- 16, 17 Punkt Obsługi Inwestora

Zestawienie powierzchni i gabarytów budynku

Lp.	Dane charakteryzujące budynek	Dane wymiarowe/m ² /m ³ /m
1	POWIERZCHNIA ZABUDOWY	303,21m ²
2	POWIERZCHNIA UŻYTKOWA	435,83m ²
3	KUBATURA	2490,5m ³
4	WYSOKOŚĆ	9,85m
5	LICZBA KONDYGNACJI NADZIEMNYCH	2 + poddasze nieużytkowe
6	LICZBA KONDYGNACJI PODZIEMNYCH	1

Występujące instalacje użytkowe:

- wentylacja grawitacyjna kominowa,
- elektryczna 230, 400 /V/
- oświetleniowa w tym oświetlenia ewakuacyjnego
- wodna, kanalizacyjna
- co – kotłownia z kotłem na pelet (kocioł moc nominalna 50kW, zakres mocy cieplnej 15-50kW, klasa kotła 5, maksymalne dopuszczalne ciśnienie robocze 1,5 bar, ciśnienie próbne 2,5 bar, pojemność wodna 230 litrów, pobór mocy 135 W, waga kocioł/zasobnik 700kg/ 45kg
- telefoniczna
- antywłamaniowa
- monitoringu

Klasa odporności pożarowej budynku, odporności ogniowej elementów budowlanych i ich stopień rozprzestrzeniania ognia.

Wymaganą klasą odporności pożarowej budynku jest klasa „D” – budynek niski. Narzuca to zastosowanie elementów nierozprzestrzeniających ognia (NRO) o następujących klasach odporności ogniowej dla:

- główna konstrukcja nośna - odpowiednio – R 30
- stropy – REI 30
- konstrukcja dachu – bez wymagań
- przekrycie dachu – bez wymagań
- ściany wewnętrzne – bez wymagań
- ściana zewnętrzna – EI 30.

Konstrukcja budynku

- ściany fundamentowe murowane z cegły pełnej i kamienia
- ściany zewnętrzne murowane wielowarstwowe z cegły ceramicznej pełnej na zaprawie cementowo wapiennej i styropianu
- ściany wewnętrzne murowane jednowarstwowe z cegły ceramicznej pełnej na zaprawie cementowo wapiennej o grubości 48, 40, 30, 18, 12 i 10 cm.
- nadproża okienne i drzwiowe ceglane.
- Stropy drewniane ze ślepym pułapem , grubości 37 i 30 cm a nad piwnicą ceglane łukowe na belkach stalowych
- Kominy z cegły ceramicznej pełnej na zaprawie cementowo-wapiennej
- Dach w części głównej dwuspadowy konstrukcji płatwiowo-kleszczowej (krokwie 7,5x14 cm, w rozstawie 95cm, miecze 13x13 cm, płatwie i murlaty 15x15 cm, słupy 16x16 cm, kleszcze 8x16cm, pokryty blachodachówką, dach w części USC żelbetowy

Dla budynku w roku 2017 opracowana została ekspertyza techniczna stanu ochrony przeciwpożarowej przez rzeczoznawcę budowlanego inż. Wiesława Dokowskiego oraz rzeczoznawcę ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych inż. Franciszka Kośnika w związku z niespełnieniem wymagań techniczno-budowlanych w obiekcie polegających na:

- występowaniu pasa oddzielającego urząd od budynku sąsiedniego (mieszkalnego wielorodzinnego) o szerokości 1,7m pomiędzy drzwiami wejściowym obydwu budynków oraz ścian ocieplonej materiałem palnym.
- braku spełnienia wymagań klasy odporności ogniowej REI 30 dla stropów między kondygnacyjnych
- występowania lokalnych przewężeń na korytarzu parteru i pierwszego piętra poniżej szerokości 1,20m.
- występowaniu boazerii w holu przy Sali USC.
- braku wydzielenia piwnicy stropem o klasie odporności ogniowej REI 60 i zamknięci jej drzwiami bez wymaganej klasy odporności ogniowej EI30.

Na jej podstawie Komendant Wojewódzki PSP w Toruniu wydał **postanowienie WZ. 5595.38.2018 z dnia 17.01.2018r.** w którym postanowił wyrazić zgodę na:

- wyposażenie dróg ewakuacyjnych w awaryjne oświetlenie ewakuacyjne w całym ich przebiegu

- wybudowaniu nowej klatki schodowej z materiałów niepalnych zamykanej drzwiami i spełniającej wymagania w zakresie wymiarów
- przeniesienie składu paliwa stałego do pomieszczenia kotłowni spełniającego wymagania w zakresie wydzielenia pożarowego
- zabezpieczenia drzwiczek rewizyjnych przewodu kominowego oraz usunięcia palnej boazerii
- usunięcia łatwo zapalnych materiałów wykończeniowych z dróg ewakuacyjnych poza boazerią w holu przed salą USC.
- prowadzenia przejścia ewakuacyjnego przez nie więcej niż trzy pomieszczenia
- wykonania drzwi z pomieszczeń o szerokości co najmniej 0,9m oraz w przypadku ewakuacji do 3 osób o szerokości 0,8m.
- zapewnienia wymaganej wysokości drzwi w świetle (tzn. 2,0m)
- zapewnienia, aby skrzydła drzwi nie ograniczały szerokości drogi ewakuacyjnej
- zapewnienia przy wejściu głównym do budynku spocznika o wymaganej szerokości.
- zamknięcia drzwiami o klasie odporności ogniowej EI30 wyjścia z obudowanej klatki schodowej na strych.

Po rozpatrzeniu aneksu do ekspertyzy technicznej stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku Urzędu Miasta i Gminy Górzno opracowanego przez inż. Wiesława Dokowskiego oraz rzeczoznawcę ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych mgr inż. Dariusza Nędzusiaka w związku z niespełnieniem wymagań techniczno-budowlanych w obiekcie polegających na:

- występowaniu pasa oddzielającego urząd od budynku sąsiedniego (mieszkalnego wielorodzinnego) o szerokości 1,7m pomiędzy drzwiami wejściowym obydwu budynków oraz ścian ocieplonej materiałem palnym
- braku spełnienia wymagań klasy odporności ogniowej REI 30 dla stropów między kondygnacyjnych
- występowania lokalnych przewężeń na korytarzu parteru i pierwszego piętra poniżej szerokości 1,20m.
- występowaniu boazerii w holu przy Sali USC.
- braku wydzielenia piwnicy stropem o klasie odporności ogniowej REI 60 i zamknięci jej drzwiami bez wymaganej klasy odporności ogniowej EI30.

Na jej podstawie Komendant Wojewódzki PSP w Toruniu wydał **postanowienie WZ. 5595.140.2019 z dnia 11.04.2019r.** w którym postanowił wyrazić zgodę na:

- wyposażenie dróg ewakuacyjnych w awaryjne oświetlenie ewakuacyjne w całym ich przebiegu
- wybudowaniu nowej klatki schodowej z materiałów niepalnych zamykanej drzwiami i spełniającej wymagania w zakresie wymiarów
- przeniesienie składu paliwa stałego do pomieszczenia kotłowni spełniającego wymagania w zakresie wydzielenia pożarowego
- zabezpieczenia drzwiczek rewizyjnych przewodu kominowego oraz usunięcia palnej boazerii
- usunięcia łatwo zapalnych materiałów wykończeniowych z dróg ewakuacyjnych poza boazerią w holu przed salą USC.
- prowadzenia przejścia ewakuacyjnego przez nie więcej niż trzy pomieszczenia
- wykonania drzwi z pomieszczeń o szerokości co najmniej 0,9m oraz w przypadku ewakuacji do 3 osób o szerokości 0,8m.
- zapewnienia wymaganej wysokości drzwi w świetle (tzn. 2,0m)
- zapewnienia, aby skrzydła drzwi nie ograniczały szerokości drogi ewakuacyjnej
- zapewnienia przy wejściu głównym do budynku spocznika o wymaganej szerokości.

- zamknięcia drzwiami o klasie odporności ogniowej EI30 wyjścia z obudowanej klatki schodowej na strych.

2. Określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym

Definicje i określenia

Podręczny sprzęt gaśniczy – przenośny sprzęt gaśniczy uruchamiany ręcznie, służący do zwalczania pożarów w zarodku.

Gaśnice – sprzęt, w którym ciśnienie wewnętrzne umożliwia wyrzucenie środka gaśniczego i jego skierowanie na ognisko pożaru.

Ciśnienie wewnętrzne – ciśnienie panujące wewnątrz zbiornika ze środkiem gaśniczym lub ciśnienie czynnika napędowego, składowanego w oddzielnym zbiorniku, lub ciśnienie powstające w wyniku reakcji chemicznej.

Gaśnica przenośna – gaśnica przenoszona i uruchamiana ręcznie; masa gaśnicy przenośnej, gotowej do użycia nie powinna przekraczać 20 kg.

Środek gaśniczy – całość produktów zawartych w gaśnicy, powodujących proces gaszenia.

Wielkość napełniania gaśnicy – masa lub objętość środka gaśniczego znajdującego się w gaśnicy.

Typy gaśnic – w zależności od rodzaju środka gaśniczego zawartego w gaśnicy wyróżnia się następujące typy gaśnic:

- gaśnice wodne,
- gaśnice pianowe,
- gaśnice proszkowe,
- gaśnice halonowe,
- gaśnice śniegowe CO₂.

Podział pożarów – w zależności od rodzaju palącego się materiału i sposobu jego spalania dokonuje się następujących podziałów na grupy:

Grupa A – pożary ciał stałych pochodzenia organicznego, przy spalaniu których obok innych zjawisk powstaje zjawisko żarzenia, np. drewno, papier, węgiel, tworzywa sztuczne, tkaniny, słoma (stosuje się gaśnice płynowe, pianowe lub proszkowe ABC),

Grupa B – pożary cieczy palnych i substancji stałych topiących się wskutek ciepła wytwarzającego się przy pożarze, np. benzyna, alkohole, oleje, tłuszcze, lakiery, aceton, eter, parafina, stearyna, pak, naftalen, smoła (stosuje się zamiennie gaśnice płynowe, pianowe, śniegowe lub proszkowe),

Grupa C – pożary gazów, np. metan, propan, acetylen, wodór, gazu miejski (stosuje się zamiennie gaśnice proszkowe lub śniegowe),

Grupa D – pożary metali lekkich, np. magnezu, sodu, potasu, litu, uranu) stosuje się gaśnice proszkowe do tego celu przeznaczone),

Grupa F – pożary tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych

Wymagania

Jednym z podstawowych obowiązków ustawowych właściciel, zarządca lub użytkowników obiektów jest *wyposażenie budynku, obiektu lub terenu w sprzęt pożarniczy i ratowniczy oraz środki gaśnicze zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych przepisach.*

1. Obiekty powinny być wyposażone w gaśnice przenośne spełniające wymagania Polskich Norm będących odpowiednikami norm europejskich (EN), dotyczących gaśnic, lub w gaśnice przewoźne.

2. Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, określonych w Polskich Normach dotyczących podziału pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie.

3. Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać, z wyjątkiem przypadków określonych w przepisach szczególnych: na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej w budynku, nie chronionej stałym urządzeniem gaśniczym:

zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, ZL II, ZL III lub ZL V, produkcyjnej i magazynowej o gęstości obciążenia ogniowego ponad 500 MJ/m², zawierającej pomieszczenie zagrożone wybuchem;

na każde 300 m² powierzchni strefy pożarowej nie wymienionej w pkt 1, z wyjątkiem zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia ludzi ZL IV.

Gaśnice w obiektach powinny być rozmieszczone:

1. w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, w szczególności:

przy wejściach do budynków,

na klatkach schodowych,

na korytarzach,

przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz;

2. w miejscach nie narażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła (piece, grzejniki);

3. w obiektach wielokondygnacyjnych - w tych samych miejscach na każdej kondygnacji, jeżeli pozwalają na to istniejące warunki.

Przy rozmieszczaniu gaśnic powinny być spełnione następujące warunki:

1. odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek do najbliższej gaśnicy, nie powinna być większa niż 30 m;

2. do gaśnic powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1 m.

Takie rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego, w przypadku powstania pożaru gwarantuje podjęcie szybkiej i zdecydowanej akcji interwencyjnej przez obsługę zakładu przy założeniu, że będą oni znali sposób jego użycia i właściwości środków gaśniczych użytych w gaśnicach.

Urządzenia przeciwpożarowe w obiekcie powinny być wykonane zgodnie z projektem uzgodnionym pod względem ochrony przeciwpożarowej przez rzeczoznawcę do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych, a warunkiem dopuszczenia do ich użytkowania jest

przeprowadzenie odpowiednich dla danego urządzenia prób i badań, potwierdzających prawidłowość ich działania.

Urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice powinny być poddawane przeglądom technicznym i czynnościom konserwacyjnym zgodnie z zasadami określonymi w Polskich Normach dotyczących urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, w odnośnej dokumentacji techniczno - ruchowej oraz instrukcjach obsługi.

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne, o których mowa w ust. 2, powinny być przeprowadzane w okresach i w sposób zgodny z instrukcją ustaloną przez producenta, nie rzadziej jednak niż raz w roku.

Zasady użycia sprzętu gaśniczego

Dwutlenek węgla - CO₂ powszechność jego zastosowania wynika z faktu, że jest łatwy w produkcji, pod odpowiednim ciśnieniem i w temperaturze niższej jak 31,4°C daje się skroplić i taka ciecz po rozprężeniu (otwarciu zbiornika) wytwarza bardzo duże ilości gazu. Jest to gaz obojętny bez smaku i zapachu, szkodliwy przy dużych stężeniach. Nie niszczy gaszonych przedmiotów i materiałów. Działanie gaśnicze polega na ograniczeniu dopływu tlenu do środowiska pożaru. Jest szczególnie przydatny do gaszenia pomieszczeń zamkniętych, gasić można wszystko łącznie z instalacjami pod napięciem. Nie wolno gasić odzieży płonącej na człowieku. Jak każdy gaz posiada małe ciepło właściwe, ulatnia się ze środowiska pożaru, po ogrzaniu w temperaturze wyższej niż krytyczna 31,4°C nie daje się skroplić (gaśnica się rozładowuje).

Proszek gaśniczy jest środkiem chemicznym, produkowanym specjalnie do celów gaśniczych. Jest to środek uniwersalny, nie przewodzi prądu elektrycznego. Proszki gaśnicze oddziałują na płonący materiał poprzez wchodzenie w samą reakcję chemiczną procesu palenia się (wiążą rodniki), rozrzedzają atmosferę tlenu w środowisku pożaru, przy całkowitym obsypaniu odcinają całkowicie dopływ tlenu, rozkładające się w temperaturze proszki wydzielają gazy niepalne, a pozostała szklista masa izoluje materiał palny. Są wrażliwe na wilgoć (skłonne do zbrylania się), drogie w produkcji. Mogą być stosowane do gaszenia wszystkich grup pożarów poza odzieżą płonącą na człowieku, szczególnie są przydatne do gaszenia materiałów chemicznych, instalacji i urządzeń pod napięciem, archiwów i akt.

Gaśnice proszkowe. Gaśnice proszkowe cechuje wysoka skuteczność gaśnicza proszków, opierająca się przede wszystkim na ich działaniu inhibitującym (przerywającym) proces palenia. Proszki grupy ABC przeznaczone są do gaszenia pożarów materiałów stałych, cieczy i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem. Gaśnice i agregaty proszkowe stosuje się przede wszystkim tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu. Gaśnice tego typu składają się z wężyka gumowego, zakończonego zaworem kulowym z dźwignią umożliwiającą przerwanie podawania proszku.

Sposób użycia gaśnicy jest następujący:

- chwycić gaśnicę,
- podbiec do ognia,
- wbijamy ręką lub w inny skuteczny sposób zbijak, który znajduje się w górnej części gaśnicy,
- odczekujemy 5-7 sekund dźwignię, która spowoduje otwarcie zaworu kulowego i wyrzut proszku na materiał objęty proszkiem.

Gaśnice śniegowe.

Naładowana są płynnym dwutlenkiem węgla (CO₂), który daje się skroplić w niskich temperaturach i przy wysokim ciśnieniu. Po wyciągnięciu zawlecзки i naciśnięciu w dół do oporu szybkootwieralnego zaworu dźwigniowego, ciekły dwutlenek węgla rozpręża się gwałtownie, jest wyrzucany na zewnątrz i wyparowuje ogrzewając się. Ponieważ do ogrzania potrzebuje znaczną ilość ciepła, którego dopływ jest ograniczony przez dyszę część nie zdąży wyparować, a wręcz odwrotnie oziębia się przez gwałtowne parowanie, ścina (zamarza) i wyrzucana jest w postaci kryształków lodu, płatków śnieżnych i mgły. Temperatura gazu w tym momencie wynosi ok. 72°C. Gaśnice śniegowe spełniają wymagania dla zbiorników na gazy sprężone i podlegają zasadom kontroli i nadzoru dla tych zbiorników (badania okresowe). Przy ich eksploatacji należy traktować te gaśnice jako zbiorniki na gazy sprężone.

W celu użycia gaśnicy należy:

- a) chwycić gaśnicę,
- b) podbiec do ognia,
- c) chwycić wąż ciśnieniowy za rękojęść i dyszę skierować na ogień (możliwie skośnie w dół),
- d) wyciągnąć zawleczkę i nacisnąć w dół do oporu zawór dźwigniowy szybko otwieralny.

Zabrania się gaszenia tymi gaśnicami palącej się na człowieku odzieży.

Koce gaśnicze

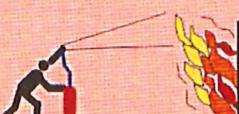
Są wykonane z tkaniny szklanej metalizowanej, są jedynym środkiem do gaszenia odzieży płonącej na człowieku. Nadają się do gaszenia przedmiotów małych o zwartej budowie umiejscowionych nisko przy ziemi. Można ich używać również do gaszenia pożarów silników spalinowych i elektrycznych, płynów łatwopalnych znajdujących się w niewielkich naczyniach. Koc gaśniczy gasi przez odcięcie dopływu tlenu do środowiska pożaru. Przy nakryciu naczynia z płonąca cieczą należy zwrócić uwagę, aby koca nie zamoczyć. Nie należy sprawdzać, czy pożar został ugaszony przed ostygnięciem naczynia, ponieważ jego temperatura przekracza temperaturę zapłonu cieczy, to przy „sprawdzeniu” pary cieczy ponownie „mogą się zapalić”. Zarzucając koc gaśniczy na naczynie z płonąca cieczą należy rzucać koc „od siebie”, aby nie zagarnąć płomieni na siebie. Koc przechowuje się w specjalnych futerałach.

W celu użycia koca należy:

- α) chwycić koc oburącz za uchwyty zwisające u dołu futerału,
- β) szarpnąć w dół, co spowoduje pęknięcie cięgna płomby i wysunięcie się koca z futerału,
- χ) rozwinąć koc przez strzepnięcie,
- δ) podbiec do ognia,
- ε) narzucić koc na palący się przedmiot i przez przyduszenie obrzeży starać się dokładnie odizolować miejsce pożaru od dostępu powietrza.

Szczelne okrycie palącego się materiału, substancji gwarantuje właściwą skuteczność gaśniczą. Koc po wykorzystaniu należy oczyścić i umieścić ponownie w futerale.

Zasady gaszenia ognia za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego.

	DOBRZE	ŹLE
Gasić ogień w kierunku wiatru (z wiatrem)		
Palące się powierzchnie gasić rozpoczynając od brzegu!		
Požary substancji kapiących i płynących gasić strumieniem skierowanym od góry do dołu!		
Požary ścian gasić strumieniem skierowanym od dołu do góry!		
Stosować wystarczającą liczbę gaśnic - nigdy jedną po drugiej!		
Zwracać uwagę na możliwość ponownego rozpalenia się ognia!		
Nigdy nie wieszać gaśnic po ich użyciu na stałe miejsce. Najpierw zlecić ich ponowne napełnienie!		

3. Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru i innego zagrożenia

Zasady alarmowania jednostek ratowniczo-gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej.

Zgodnie z art. 9 ustawy o ochronie przeciwpożarowej, każdy kto zauważy pożar, klęskę żywiołową lub inne miejscowe zagrożenie, obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz jednostki ochrony przeciwpożarowej bądź policję lub wójta albo sołtysa.

W przypadku alarmowania jednostek Państwowej Straży Pożarnej należy bezwzględnie przestrzegać niżej określonych zasad:

Po uzyskaniu połączenia telefonicznego ze stanowiskiem kierowania jednostek Państwowej Straży Pożarnej należy wolno i wyraźnie odpowiadać na pytania dyspozytora podając jednocześnie następujące dane:

- imię i nazwisko osoby zgłaszającej, oraz numer telefonu z jakiego dzwoni do straży,
 - dokładny adres miejsca zdarzenia oraz rodzaj zdarzenia (pożar, wybuch, inne miejscowe zagrożenie),
 - przedstawić aktualną sytuację na terenie zakładu (zasięg zdarzenia, ilość osób znajdujących się w strefie zagrożenia), oraz inne informacje pomocne dyspozytorowi co do zadysponowania odpowiedniej ilości sił i środków,
 - nie odkładać słuchawki do czasu potwierdzenia przez dyspozytora informacji o „przyjęciu zgłoszenia”
- po odłożeniu słuchawki poczekać przy telefonie do czasu potwierdzenia wiarygodności zgłoszenia przez dyspozytora, który zadzwoni pod podany przez osobę zgłaszającą numer telefonu.

Zasady postępowania pracowników i służb ochrony do czasu przybycia jednostek ratowniczo-gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej.

- ❖ Poniższe zasady obowiązują wszystkich pracowników (bez względu na zajmowane stanowisko) oraz pozostałe osoby przebywające na terenie obiektu.
- ❖ Każdy z pracowników winien znać:
 - stan ilościowy i rozmieszczenie poszczególnych osób na terenie obiektu,
 - zakres obowiązków związanych z funkcjami jakie mogą mu być przydzielone w przypadku powstania pożaru lub innego niebezpieczeństwa,
 - rozmieszczenie i obsługę hydrantów wewnętrznych oraz podręcznego sprzętu gaśniczego,
 - usytuowanie aparatu telefonicznego i lokalizację przeciwpożarowego wyłącznika prądu elektrycznego,

3) Podstawowy zakres działań ratowniczych powinien polegać na :

1. alarmowaniu zgodnie z instrukcją alarmowania wszystkich koniecznych służb tj.

- Państwowej Straży Pożarnej tel.998; 112
- Policji tel.997
- Pogotowia Ratunkowego tel.999
- Zakładu Energetycznego
- Zakładu Wodociągowego
- 2. ostrzeżeniu osób bezpośrednio zagrożonych eskalacją źródła zagrożenia (w tym sąsiadów),
- 3. podjęciu próby ugaszenia pożaru za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego i innych dostępnych środków zastępczych,
- 4. podporządkowaniu się poleceniom kierującego akcją ratowniczą (KAR-a),
- 5. stosownie do zaistniałej sytuacji podjęcie decyzji o ewakuacji ludzi i uczestniczenie w jej realizacji,
- Kierownictwo akcją powinien objąć pracownik najbardziej do tego predysponowany – energiczny i opanowany, który w sposób zdecydowany i stanowczy będzie w stanie dokonać:
 - rozdziału zadań ratowniczych,
 - kontroli ich realizacji,
 - korygowania rozdziału posiadanych sił na rzecz głównego w danej chwili kierunku działań ratowniczych.
- Inne czynności ratownicze do podjęcia przez pracowników przed przybyciem straży pożarnej
- pozamykanie drzwi i okien dla stłumienia intensywności rozwoju pożaru,
- donoszenie sprzętu i środków gaśniczych,
- wyłączanie urządzeń, maszyn, odłączanie zasilania energetycznego,
- wynoszenie uszkodzonych,
- ewakuacja i zabezpieczenie mienia,
- udzielenie pierwszej pomocy przedlekarskiej,
- pilotowanie przybywających jednostek ratowniczych.
- W przypadku przybycia jednostek PSP w trakcie prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej, kierujący dotychczas przebiegiem działań, zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji a następnie podporządkowania się poleceniom d-cy przybyłej na miejsce zdarzenia jednostki ratowniczo-gaśniczej PSP.
- Udział pracowników w dalszych działaniach jest obowiązkiem; polegać ma głównie na realizacji i zabezpieczeniu ewakuacji ludzi oraz cennego mienia, a także na wykonaniu wskazanych przez kierującego czynności pomocniczych, doradczych itp.
- Osoby biorące udział w działaniach ratowniczych zobowiązane są do zachowania dyscypliny, honorowania w praktyce zasady jednoosobowego kierownictwa akcją, wykonywania poleceń w sposób zaangażowany a jednocześnie bez brawury, z zachowaniem spokoju, niezbędnego dla uniknięcia paniki.

Obowiązek podjęcia i uczestnictwa w działaniach ratowniczych, niezależnie od wewnętrznych regulacji służbowych i cywilno-prawnych w zakładzie pracy nakazują przepisy ochrony przeciwpożarowej, gwarantują sankcje Kodeksu karnego i Kodeksu wykroczeń.

4. Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeśli takie prace są przewidywane.

Prace niebezpieczne pożarowo, nie przewidziane instrukcją technologiczną lub prowadzone poza wyznaczonym na stałe do tego celu miejscem, jak prace remontowo – budowlane związane z użyciem otwartego ognia, prowadzone wewnątrz obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także wszelkie prace remontowo – budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem, należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu.

- α) Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo burmistrz Miasta i Gminy Górzno a pod jego nieobecność uprawniony zastępca oraz wykonawca jest obowiązany :
- ❖ ocenić zagrożenie pożarowe w rejonie, w którym prace będą wykonywane,
 - ❖ ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzenienia się pożaru lub wybuchu,
 - ❖ wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca pracy, za przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu pracy.

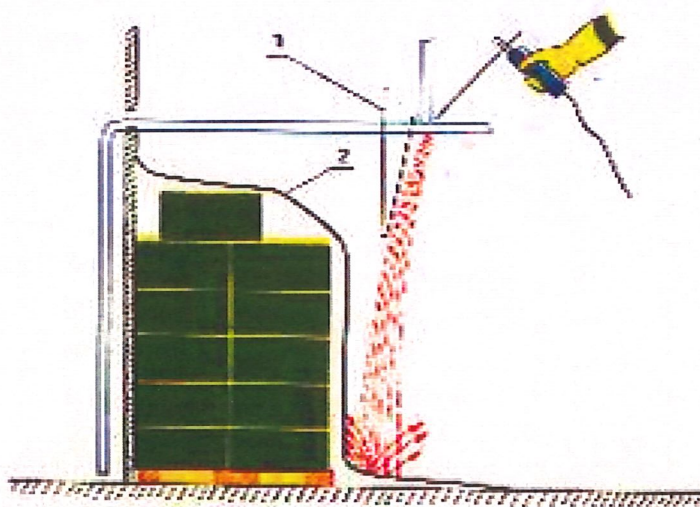
Uwaga !

Na prowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo burmistrz Miasta i Gminy Górzno lub uprawniony zastępca wydaje jednorazowe zezwolenie wg. wzoru określonego załącznikiem do niniejszej IT-R.

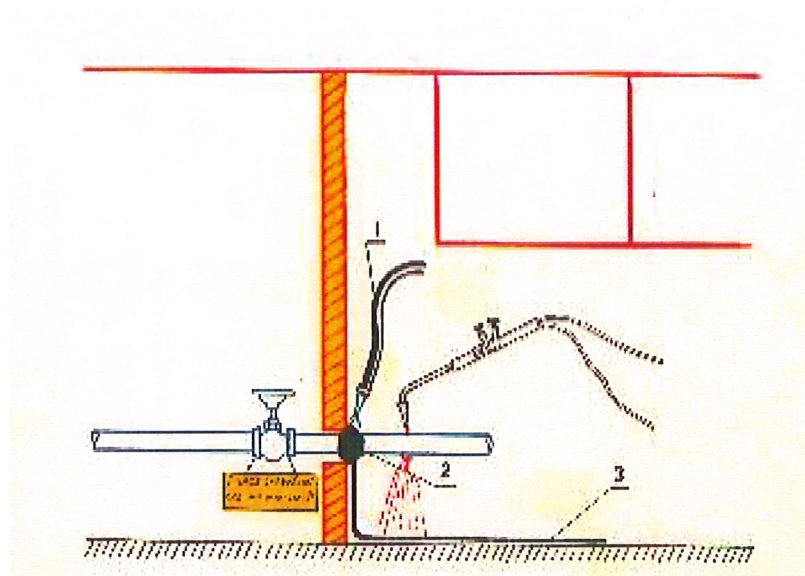
- β) Szczegółowe zasady zabezpieczenia przeciwpożarowego prac, o których mowa wyżej, jak również warunki uzyskania zezwolenia na ich przeprowadzenie, określa w odrębnej instrukcji właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu.
- χ) Przy wykonywaniu prac niebezpiecznych pożarowo należy przestrzegać następujących zasad :
1. wszelkie materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz w rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujących się w nim instalacji technicznych, należy zabezpieczyć przed zapaleniem,
 2. prace niebezpieczne pożarowo w pomieszczeniach (urządzeniach) zagrożonych wybuchem lub w pomieszczeniach, w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem łatwo zapalnych cieczy lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac nie przekracza 10 % ich dolnej granicy wybuchowości,
 3. w miejscu wykonywania prac powinien znajdować się sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru,
 4. po zakończeniu prac należy poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane, oraz rejon przyległy,
 5. prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje,

6. właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu jest obowiązany przed rozpoczęciem prac zapoznać wyznaczone osoby z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z rodzajem przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu,
7. sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.

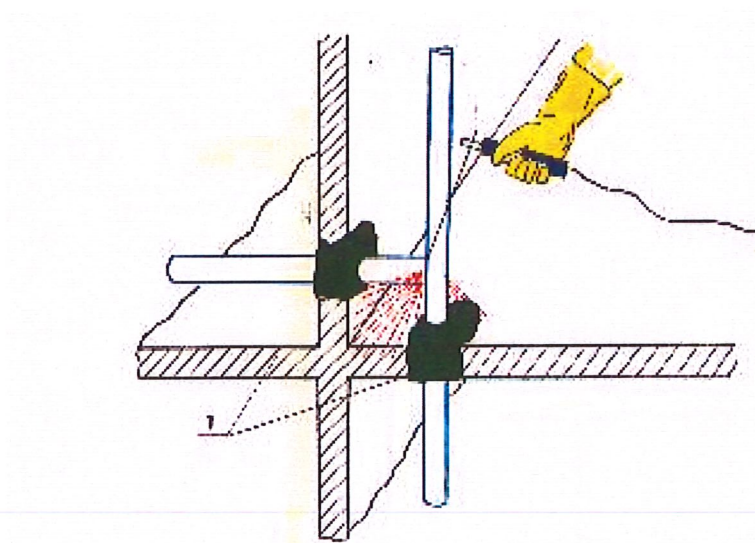
PRZYKŁADY ZABEZPIECZENIA PRAC POŻAROWO NIEBEZPIECZNYCH

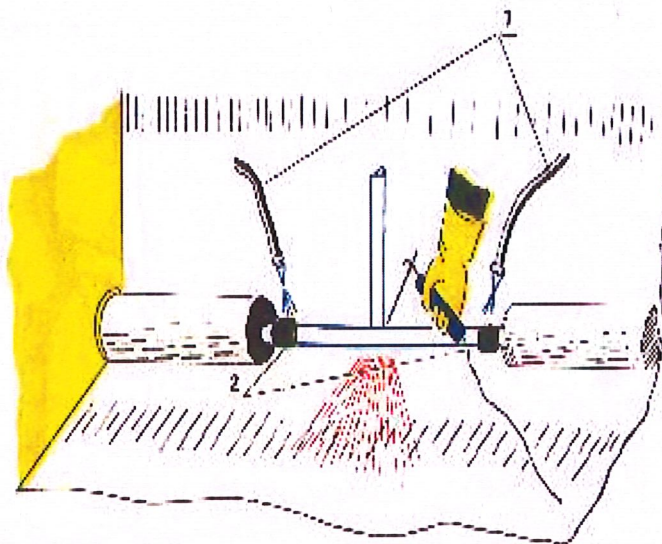
Rys.1. Materiały palne, których nie można odsunąć poza zasięg rozprysków spawalniczych osłaniamy w sposób gwarantujący bezpieczeństwo: 1-ekran z blachy, 2-koc z niepalnej tkaniny.

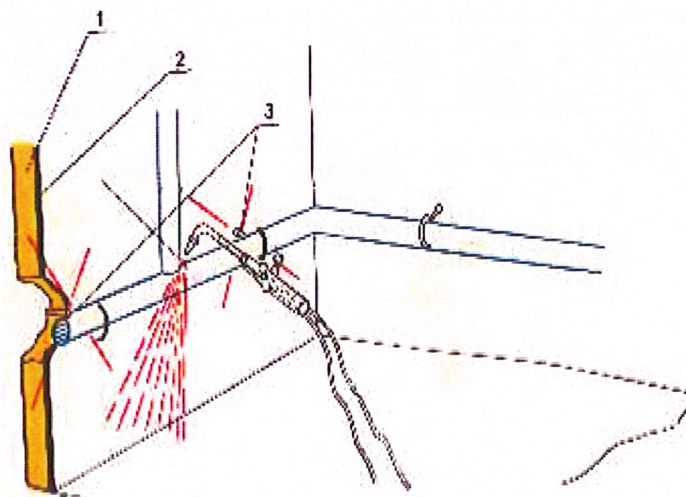
Rys.2. Spawane przewody, części maszyn i urządzeń oraz elementy konstrukcji budowlanych stykające się z materiałami palnymi lub przebiegające w pobliżu nich należy skutecznie chłodzić: 1-przewód doprowadzających wodę, 2-zwoje niepalnego sznura, 3-niepalny koc.

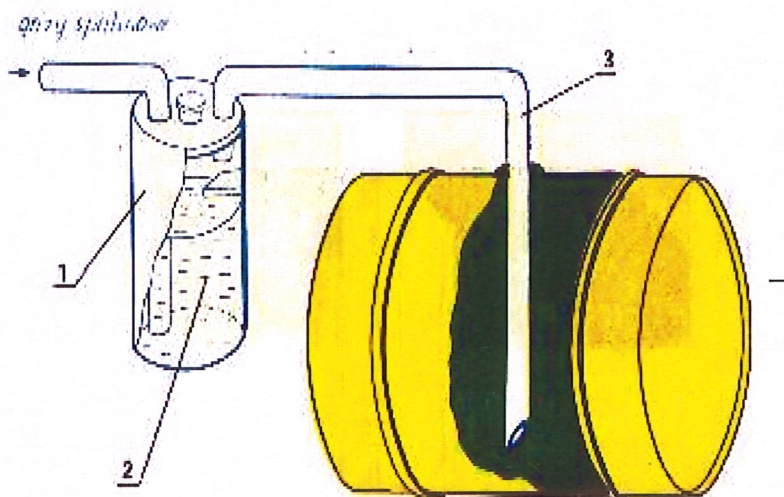
Rys.3. Wszelkie otwory i szczeliny prowadzące do sąsiednich pomieszczeń pozostające w zasięgu rozprysków spawalniczych powinny być uszczelnione materiałem niepalnym (1).

Rys.4. Z izolowanych rurociągów, na których prowadzi się prace spawalnicze, należy usunąć izolację cieplną na odcinku gwarantującym bezpieczeństwo, a w razie potrzeby chłodzić skutecznie: 1-przewody doprowadzające wodę, 2-zwoje niepalnego sznura.

Rys.5. Elementy instalacji rozgrzewające się przy spawaniu od płomienia lub na skutek przewodnictwa ciepłego, stykające się z materiałami palnymi należy zdemontować lub skutecznie chłodzić: 1-palna ścianka, 2-niepalna wykładzina, 3-haki podtrzymujące instalację.

Rys.6. Cięte lub spawane pojemniki mogące zawierać gazy lub pary palnych cieczy należy przed przystąpieniem do prac wypełnić gazem obojętnym np. gazami spalinowymi poprzez urządzenie do wyłapywania iskier: 1-urządzenie do wyłapywania iskier, 2-woda, 3-przewód.

5. Warunki i organizacja ewakuacji ludzi oraz praktyczne sposoby ich sprawdzania

Bezpieczna ewakuacja ludzi z obiektów, możliwa jest przy zachowaniu odpowiednich warunków techniczno – budowlanych dla dróg ewakuacyjnych i elementów wystroju wnętrza, określonych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.) oraz ustaleniu przedsięwzięć organizacyjnych. W przypadku występowania rozbieżności pomiędzy wymaganiami techniczno – budowlanymi dla dróg ewakuacyjnych a stanem rzeczywistym, konieczne jest zasięgnięcie opinii rzeczoznawcy do spraw zabezpieczeń przeciwpożarowych i podjęcia natychmiastowych działań zmierzających do usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Ewakuacja – uporządkowany ruch osób, mienia do miejsca bezpiecznego w przypadku pożaru lub innego niebezpieczeństwa.

Przebieg ewakuacji z budynku Urzędu Miasta i Gminy Górzno

1. Pierwsza osoba, która zauważy zagrożenie pożarowe winna ogłosić sygnał alarmowy „EWAKUACJA”

głosem (wskazane wykorzystanie systemu nagłośnienia) powtarzając 3 krotnie **UWAGA UWAGA PALI SIĘ! PROSZĘ WSZYSTKICH O NATYCHMIASTOWE PRZERWANIE PRAC I OPUSZCZENIE BUDYNKU.**

2. Otworzyć wszystkie drzwi z pomieszczeń biurowych (pracownicy funkcyjni) powiadamiając o charakterze zagrożenia i konieczności ewakuacji, wskazać miejsce zbiórki dla ewakuowanych – nie dopuścić do wystąpienia paniki

3. Przystąpić do ewakuacji kierując się zasadą:

- ewakuowania z tych pomieszczeń w których powstał pożar lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania ognia,

- ewakuować osoby począwszy od najwyższej kondygnacji i najdalszego miejsca w budynku

- JEŚLI JEST TO MOŻLIWE założyć na twarz filtr chroniący drogi oddechowe przed toksycznymi gazami i dymami (wykorzystując np.: zwilżone chusty, szalki, odzież).

4. Uformować grupy ewakuacyjne pod opieką kierowników wydziałów

5. Wskazać pracownikom i petentom miejsce docelowe ewakuacji na placu przed frontem budynku a przy niekorzystnych warunkach atmosferycznych /mróz, opady śniegu, deszczu.../ budynku ogrzewane (np. pobliskie Liceum)

6. Po przeprowadzonej ewakuacji, na placu sprawdzić stany ewakuowanych grup

7. Dokonać sprawdzenia (o ile jest to możliwe) wszystkie pomieszczenia w Urzędzie

8. Złożyć meldunek o ilości ewakuowanych grup Burmistrzowi Miasta i Gminy bądź pod jego (jej) nieobecność uprawnionemu zastępcy.

9. Po zakończonej ewakuacji osób przystąpić do ewakuacji mienia:

- a) dokumentacja

- b) sprzęt elektroniczny (komputery, laptopy, bazy danych...)

- c) pomoce o znacznej wartości

- d) księgozbiór

- e) pozostałe wyposażenie i sprzęt

10. Po przybyciu na miejsce zastępów Straży Pożarnej złożyć meldunek (Burmistrz Miasta i Gminy) przybyłemu na miejsce dowódcy akcji.

W zakresie przedsięwzięć organizacyjnych Burmistrz Miasta i Gminy a pod jej nieobecność uprawniony zastępca powinni:

- ustalić różne warianty opuszczania obiektu, zależne od możliwości powstania pożaru w poszczególnych jego częściach, uwzględniające kolejność opuszczania pomieszczeń oraz wyznaczyć osoby odpowiedzialne za przestrzegania ustalonych scenariuszy postępowania,

OGÓLNE ZASADY EWAKUACJI

1. Ścisłe stosować się do poleceń przełożonych lub prowadzących akcję ratowniczą;
2. Wyłączyć i zabezpieczyć urządzenia elektryczne i gazowe;
3. Zakończyć pracę sprzętu komputerowego oraz zabezpieczyć dane informatyczne przed dostępem osób niepowołanych;
4. Sprawdzić pomieszczenia czy nie pozostały w nich jakieś osoby;
5. Wytypowane osoby do działań zabezpieczających ewakuację winny przystąpić do wykonywania przypisanych im zadań;
6. Wszystkie osoby opuszczające budynek powinny zabrać rzeczy osobiste i przystąpić do ewakuacji postępując zgodnie z zaleceniami i udać się na wyznaczone miejsce zbiórki (zob. plan sytuacyjny);
7. W trakcie opuszczania budynku swoim zachowaniem wpływać na sprawny i spokojny przebieg akcji, w sposób nie wywołujący paniki;
8. Na miejscu ewakuacji kierownicy i pozostali pracownicy przebywają do czasu otrzymania stosownej informacji, co do powrotu do budynku i dalszej pracy.
9. W przypadku pożaru drzwi i okna powinny zostać zamknięte (nie na klucz), a klucze pozostawione w drzwiach od zewnętrznej strony.
10. W przypadku skażenia chemicznego drzwi i okna powinny być otwarte.

PRZYDZIAŁ OBOWIAZKÓW I ORGANIZACJA DZIAŁANIA

Burmistrz Miasta i Gminy

1. podejmuje decyzję o zakresie ewakuacji (pełnej czy częściowej);
2. uruchamia procedurę ewakuacyjną przy pomocy sygnału dźwiękowego;
3. nadzoruje przestrzeganie ustaleń zawartych w niniejszej procedurze;
4. nakazuje powiadomienie specjalistycznych służb ratowniczych;
5. nakazuje uruchomienie elementów zabezpieczenia procesu ewakuacji w szczególności: ochrona dokumentacji, zabezpieczenie instalacji gazowej, wodnej i elektrycznej, otwarcie wyjść ewakuacyjnych;
6. wprowadza zakaz wejścia i wjazdu na teren osób postronnych;
7. współdziała ze specjalistycznymi służbami ratowniczymi.

PRACOWNICY TECHNICZNI I ADMINISTRACJI

1. informację o zagrożeniu natychmiast przekazują do sekretariatu osobiście lub za pośrednictwem innego pracownika;
2. wstrzymują wejście na teren;
3. uruchamiają sygnał alarmowy – sygnał głosowy ustny;

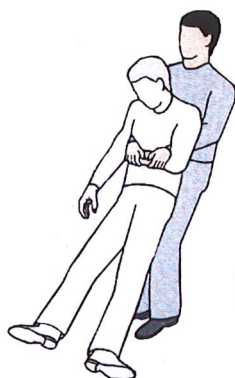
4. sprawdzają pomieszczenia,
5. pomagają wyprowadzić osoby starsze, o ograniczonej zdolności poruszania się, dzieci... na zewnątrz budynku
6. wyłączają, na polecenie Burmistrza (w razie potrzeby bez polecenia), zawór wodny, gazowy i główne bezpieczniki.

SEKRETARIAT

1. zgodnie z decyzją Burmistrza powiadamia odpowiednie służby ratownicze:
 - Policja 997
 - Straż Pożarna 998
 - Pogotowie Ratunkowe 999
 - Tel. alarmowy kom. 112
2. zabezpiecza dokumentację Urzędu przed osobami trzecimi i przygotowuje ją na wypadek konieczności ewakuacji;
3. zabezpiecza sprzęt komputerowy przed możliwością utraty danych

Ratowanie ze strefy zagrożenia

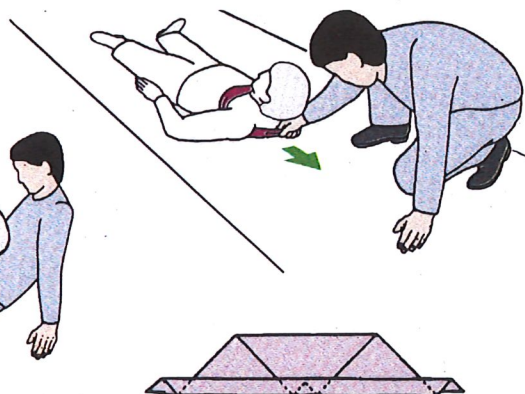
■ Chwyt Rautek'a

■ Przesuwanie przy pomocy nóg

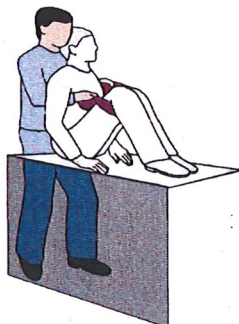
■ Ewakuacja przy pomocy chusty trójkątnej

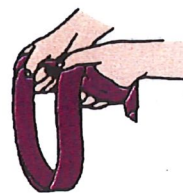
Ewakuacja

Przenoszenie w górę lub na dół

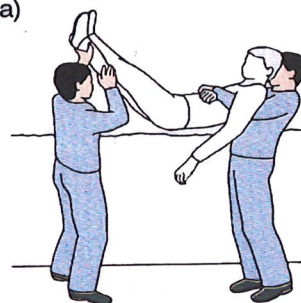
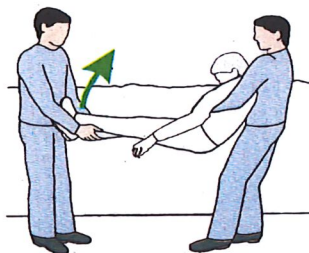
- Chwyt za kolana – w przysiadzie

- Ewakuacja z góry na dół

- Ewakuacja z dołu do góry (przy pomocy chwytu Rautek'a)

Ewakuacja częściowa

Jest to najczęściej spotykany rodzaj ewakuacji, gdzie zagrożenie wynika z pożaru oraz powstałych przy tym gorących i toksycznych gazów, ogranicza się do jednego lub kilku pomieszczeń na jednej kondygnacji czy określonej wydzielonej strefy pożarowej. Osoba, która spostrzegła pożar lub zjawisko mu towarzyszące natychmiast zawiadamia o tym inne osoby bezpośrednio zagrożone. O ile okaże się to skuteczne należy przystąpić do gaszenia pożaru podręcznym sprzętem gaśniczym. Gdy działania te nie powstrzymały rozwoju pożaru należy powiadomić Straż Pożarną i przystąpić do ewakuacji ze strefy zagrożenia zagrożone osoby.

Ewakuacja indywidualna

Po zakończeniu jednej z w/w ewakuacji ważne jest, aby osoby wyznaczone przez prowadzącego nadzór nad ewakuacją dokonały sprawdzenia stanu osobowego, gdyż w warunkach pożaru może się zdarzyć, że jedna lub kilka osób z różnych przyczyn nie opuszczają zagrożonych pomieszczeń. Po stwierdzeniu takiego przypadku, kierujący działaniami ratowniczymi sam lub poprzez wyznaczoną osobę przeszukuje drogi ewakuacyjne lub pomieszczenia, gdzie mogą przebywać zagrożone osoby, kierując się zasadami opisanymi w jak wyżej.

Ewakuacja mienia

Materialne straty, jakie powstają w wyniku pożaru składają się nie tylko ze zniszczeń spowodowanych działaniem ognia, ale również w znacznym stopniu ze strat spowodowanych:

- 1) prowadzeniem akcji ratowniczo-gaśniczej (zalanie wodą i innymi środkami gaśniczymi),
- 2) zniszczeniu mienia podczas jego ewakuacji przy niedostatecznym zabezpieczeniu jego przebiegu.

W tym celu należy przewidzieć:

- 3) ochronę mienia przed zalaniem wodą,
- 4) ochronę przed działaniem czynników pożarowych,
- 5) warunki prowadzenia ewakuacji,
- 6) zabezpieczenia mienia przed kradzieżą.

Zabezpieczenie mienia przed zalaniem wodą polega przede wszystkim na:

- 7) osłonięciu nieprzemakalnymi materiałami urządzeń i przedmiotów nie objętych pożarem,
- 8) usuwaniu wody z pomieszczeń.

Ochrona wyposażenia pomieszczeń i dokumentów przed działaniem takich czynników pożarowych jak: podwyższona temperatura, toksyczne gazy i dym polega przede wszystkim na intensywnym wentylowaniu pomieszczeń o ile pozwalają na to warunki pożaru.

W przypadku potrzeby ewakuowania mienia z miejsca pożaru jako zasadę należy przyjąć ewakuowanie tylko tego mienia, które wg. oceny dowódcy akcji ratowniczej zagrożone jest przez pożar. Inne mienie należy pozostawić w obiekcie zapewniając ochronę przed wodą i działaniem czynników pożarowych oraz przed kradzieżą. Gdy zachodzi potrzeba ewakuacji mienia zagrożonego obiektu bezwzględnie konieczne jest należyte zabezpieczenie go przed kradzieżą.

W zależności od sytuacji jako właściciel względnie wyznaczony przeze mnie pracownik wyznacza miejsce na ewakuowane mienie i ustala osobę odpowiedzialną za jego zabezpieczenie.

ZASADY EWAKUACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Osoby z niepełnosprawnością wzroku.

- brak możliwości poruszania się za pomocą dotyku lub wykorzystania aplikacji orientacji przestrzennej w telefonie.
- nie widzą zagrożenia, takiego jak: dym, ogień, migające napisy ostrzegawcze czy znaki ewakuacyjne.
- mogą reagować z opóźnieniem na spadające elementy (dźwięk) w budynku.

Osoby z niepełnosprawnością słuchu.

- brak możliwości komunikacji w ciemności lub zadymieniu.
- nie słyszą sygnałów dźwiękowych, takich jak alarm, głos człowieka.

Osoby z innymi niepełnosprawnościami.

- strach przed nawiązaniem kontaktu z osobami nieznanymi.
- problem ze zrozumieniem poleceń przekazywanych ustnie, często szybko mówionych i głosem zmienionym przez emocje.
- okazywanie zainteresowania nową sytuacją, która może doprowadzić do znalezienia się w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia.
- ukrywanie się w budynku w sytuacji zagrożenia.
- możliwość występowania zaników świadomości, które uniemożliwiają nawiązanie kontaktu.

Osoby z niepełnosprawnością ruchu (chodzące i niechodzące)

- osoba z niepełnosprawnością ruchową często ma dodatkowe schorzenia, które utrudniają poruszanie się: spastyczność, nadwaga.

- brak możliwości samodzielnego poruszania się bądź poruszanie utrudnione.
- konieczność stosowania przedmiotów ułatwiających lub umożliwiających poruszanie się lub transport.
- konieczność wyboru dróg ewakuacji, które umożliwiają korzystanie z przedmiotów wymienionych w zdaniu wyżej.

Zasady ewakuacji osób z innymi niepełnosprawnościami

- osoby z zaburzeniami psychicznymi mają różne osobowości i różne sposoby radzenia sobie ze swoją niepełnosprawnością.
- niektórzy mogą mieć trudności z rozumieniem znaków społecznych, podczas gdy inni mogą być nadwrażliwi.
- stres może wpływać na zdolność funkcjonowania takiej osoby. Należy ograniczyć do minimum napięcie towarzyszące danej sytuacji.
- powinno traktować się każdą osobę jako indywidualną jednostkę.
- należy pamiętać, że większość osób z
- zaburzeniami psychiatrycznymi nie jest agresywna.

Prawidłowa ewakuacja wszystkich osób niepełnosprawnych powinna przebiegać w następujący sposób:

- w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tej części obiektu, w której powstał pożar lub te, które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia. Wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności powinny być osoby o ograniczonej z różnych względów zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach,
- podczas ewakuacji strumień ludzi należy kierować zgodnie z kierunkami określonymi przez znaki ewakuacyjne do wyjść ewakuacyjnych prowadzących na zewnątrz, należy jednak pamiętać, żeby wybrać drogę najbezpieczniejszą a nie najkrótszą,
- osoby niepełnosprawne ruchowo oraz z dysfunkcjami wzroku należy ewakuować przenosząc na rękach, krzesłach, wózkach, kocach lub innym sprzęcie przeznaczonym do ewakuacji osób
- przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i korytarzy. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłonić chustką zmoczoną w wodzie
- sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do kierunku ruchu, – do celów ewakuacyjnych przy silnym zadymieniu należy wykorzystać otwory okienne
- jeżeli droga ciągami komunikacyjnymi (korytarze, klatki schodowe) może być niebezpieczna z powodu np.: dużego zadymienia lub wysokiej temperatury należy wybrać pomieszczenie do ukrycia się i bezpiecznego poczekania na pomoc straży pożarnej

WAŻNE! Podczas szukania schronienia należy zwrócić uwagę na to co jest za oknami, ponieważ przybyłe służby ratownicze muszą mieć możliwość podjechania pod okna budynku samochodami wyposażonymi w wysokościowy sprzęt ratowniczy, dzięki któremu ewakuacja osoby niepełnosprawnej będzie możliwa.

6. Sposoby zapoznania użytkowników obiektu w tym zatrudnionych pracowników z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią przedmiotowej instrukcji.

Zgodnie z *art. 3 ust.1 ustawy o ochronie przeciwpożarowej* każda osoba fizyczna i prawna obowiązana jest zabezpieczyć użytkowany obiekt przed zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym zagrożeniem. Aby możliwe było skuteczne wypełnienie tego obowiązku pracownik powinien znać charakter i rodzaj występujących zagrożeń, zasady przeciwdziałania im oraz sposób postępowania w stanach zagrożenia. Nie bez znaczenia jest także odpowiednia motywacja, związana z poczuciem odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje, współpracowników oraz całego obiektu, a w tym własnego miejsca.

Przytoczone warunki stanowią powinny główny cel szkolenia pracownika w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

Obowiązek organizacji stosownego szkolenia ciąży na właścicielu (użytkowniku, zarządcy) obiektu i wynika bezpośrednio z *art.4, ust.1 pkt. 6 ustawy o ochronie przeciwpożarowej*,

Ważnym aspektem psychologicznym, wpływającym na motywację pracowników, jest udział w szkoleniu wszystkich pracowników, niezależnie od zajmowanego stanowiska, zwłaszcza w ogólnej części szkolenia.

Z postanowieniami „Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego” powinny zapoznać się wszystkie osoby nie będące pracownikami, wynajmujące powierzchnię lub pomieszczenia na terenie zajmowanym przez obiekty zakładu. Obowiązkiem wyznaczonego pracownika jest dostarczenie tym osobom przedmiotowego dokumentu i uzyskanie oświadczeń o przyjęciu do wiadomości jego postanowień

Zagadnienia dotyczące warunków i sposobów bezpiecznej ewakuacji ludzi z budynków, powinny być uwzględnione w programach nauczania.

Rodzaje szkoleń przeciwpożarowych

2. Szkolenie pracowników obejmuje następujące rodzaje szkoleń:

- 1) wstępne - prowadzone w wymiarze 1 godziny dla pracowników nowo przyjętych, w pierwszym miesiącu pracy, obejmujące zagadnienia ochrony przeciwpożarowej na stanowisku pracy;
- 2) specjalistyczne - prowadzone w wymiarze i w zakresie dostosowanych do potrzeb określonej grupy zawodowej;
- 3) okresowe (uzupełniające) - prowadzone w wymiarze 2 godzin, nie rzadziej niż co 3 lata dla pracowników i nie rzadziej niż co 5 lat dla kadry kierowniczej, mające na celu przypomnienie i uzupełnienie znajomości zagadnień ochrony przeciwpożarowej oraz wskazanie ewentualnych zmian w zasadach zabezpieczenia przeciwpożarowego.

3. Szkolenia wymienione w ust. 2 pkt 2-3 są prowadzone przez osoby posiadające kwalifikacje zawodowe pożarnicze.

4. Fakt odbycia szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej potwierdza podpisem prowadzący szkolenie oraz osoba uczestnicząca w szkoleniu.

Ramowy program szkolenia wstępnego pracowników obejmuje następujące tematy:

- 1) zagrożenia pożarowe, przyczyny powstania i rozprzestrzeniania się pożaru;
- 2) obowiązki pracownika na wypadek powstania pożaru;
- 3) warunki ewakuacji ludzi, drogi i środki ewakuacji, z uwzględnieniem ich dostępności i oznakowania;
- 4) środki gaśnicze, stałe urządzenia gaśnicze, miejsca rozmieszczenia hydrantów wewnętrznych i gaśnic;
- 5) posługiwanie się hydrantami wewnętrznymi i gaśnicami.

Podczas szkolenia okresowego pracownik powinien uzyskać szczegółowe informacje w zakresie: zasad odpowiedzialności za bezpieczeństwo obiektu, rodzaju występujących zagrożeń (pożarowych i innych miejscowych), w tym:

- właściwości palnych materiałów, występujących w obiekcie,
- przyczyn powstawania pożarów i wybuchów,
- możliwości rozprzestrzeniania się dymu i ognia (w aspekcie zastosowanych w obiekcie zabezpieczeń),
- wpływu stanu porządków w obiekcie na poziom zabezpieczenia,

zastosowanych w obiekcie zabezpieczeń, jak:

- 1.1 podział na strefy pożarowe,
- 1.2 rodzaj urządzeń przeciwpożarowych,
- 1.3 rodzaj urządzeń wykrywających pożar, urządzeń gaśniczych i ograniczających skutki pożaru,
- 2) zasad ewakuacji ludzi i mienia w szczególności:
 - 2.1 techniczne warunki ewakuacji,
 - 2.2 zachowanie się w strefach zadymionych,
 - 2.3 miejsca zbiórki ewakuowanych,
 - 2.4 postępowanie z osobami niepełnosprawnymi,
 - 2.5 zabezpieczenie ważnych obiektów itd.,
- 3) zasad postępowania w przypadku zagrożenia, w tym:
 - 3.1 sposób, możliwość i zasady alarmowania po zauważeniu niebezpieczeństwa,
 - 3.2 możliwość ratowania osób narażonych na bezpośrednie niebezpieczeństwo,
 - 3.3 zasady organizacji ewakuacji ludzi z obiektu,
 - 3.4 sposób likwidacji zagrożenia i ograniczenia jego rozprzestrzeniania.

Uczestnik szkolenia powinien zostać jednoznacznie poinformowany o obowiązku natychmiastowego wszczęcia alarmu, jeszcze przed przystąpieniem do dalszych działań (odstępstwo od tej zasady powinno być tylko dopuszczalne w przypadku, gdy konieczne jest i możliwe natychmiastowe ratowanie życia ludzkiego, a jakakolwiek zwłoka spowodowałaby tragiczne skutki). Powinien znać przy tym przyjęty system alarmowania – kiedy i na jakiej zasadzie alarm dociera do straży pożarnej, jak długi może być czas dojazdu jednostek ratowniczych itd. Szczególną uwagę należy zwrócić na praktyczne sposoby wyprowadzania ludzi z zagrożonych stref, na zasady gaszenia (w tym odzieży na człowieku), postępowanie z osobami nieprzytomnymi,

Pracownik powinien też mieć świadomość obowiązku zapewnienia również i swojego bezpieczeństwa oraz ograniczenia działań, które narażą go mogą na utratę zdrowia lub życia.

Szkolenie okresowe powinno polegać na doskonaleniu nabytych wcześniej umiejętności postępowania (podczas szkolenia podstawowego) i utrwaleniu posiadanej wiedzy w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Jest to również okazja do przedstawienia wszelkich zmian, zarówno

dotyczących zagrożeń (np. w związku z wprowadzeniem nowych materiałów, urządzeń itd.), jak i metod ich zwalczania.

Zakres tematyczny należy całkowicie dostosować do występujących w obiekcie rozwiązań technicznych.

Program powinien składać się z części ogólnej obejmującej tematykę wspólną dla wszystkich pracowników oraz części przeznaczonej dla poszczególnych grup, w zależności od wykonywanych zadań i miejsca pracy.

Należy przewidzieć także oddzielny zakres programowy dla pracowników firm obcych wykonujących prace na terenie obiektu, zwłaszcza remontowe lub konserwacyjne.

Istotny jest dobór osoby przeprowadzającej szkolenie. Powinien być to doświadczony specjalista, posiadający rozległą wiedzę w zakresie zabezpieczeń przeciwpożarowych

7. Zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami.

Obowiązki Burmistrza

Burmistrz zobowiązany jest do:

- a) znajomości przepisów przeciwpożarowych, szczególnie dotyczących stosowania materiałów pożarowo i wybuchowo-niebezpiecznych w kierowanych przez siebie komórkach,
- b) uwzględniania zagadnień ppoż. w instrukcjach bezpieczeństwa pożarowego
- c) kontrolowania przestrzegania tych przepisów przez podległy personel,
- d) znajomości zagrożeń pożarowych i wybuchowych, a także innych miejscowych
- e) znajomości stanu wszystkich urządzeń, których użytkowanie wiąże się z zagrożeniem pożarowym lub innym miejscowym oraz do dbania o ich właściwy stan techniczny,
- f) organizowania stanowisk pracy zabezpieczonych przed pożarem, wybuchem, lub innym miejscowym zagrożeniem,
- g) prowadzenia szkoleń instruktażowych na stanowisku pracy w zakresie ochrony przeciwpożarowej na bezpośrednio im podległych stanowiskach pracy,
- h) kierowanie podległych pracowników na szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej,
- i) kontrolowania podległego personelu w zakresie przestrzegania przepisów i instrukcji ppoż., ze szczególnym uwzględnieniem tych stanowisk, na których występują szczególne zagrożenia,
- j) znajomości własności fizycznych i chemicznych stosowanych materiałów i do zapewnienia właściwego ich przechowywania i magazynowania,
- k) wprowadzenia normatywów przechowywania cieczy palnych (o ile są stosowane) w poszczególnych pomieszczeniach
- l) zapewnienia należytego stanu dróg i wyjść ewakuacyjnych, oraz dostępu do użytkowanych pomieszczeń,
- m) zaznajamiania pracowników z zagrożeniami pożarowymi i wybuchowymi występującymi w użytkowanych pomieszczeniach, w szczególności w przypadku wprowadzania nowych materiałów,
- n) współdziałania ze służbami technicznymi i Administratorem w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego użytkowanych pomieszczeń,
- o) wykonywania zarządzeń i zaleceń w sprawach dotyczących zabezpieczenia przeciwpożarowego użytkowanych pomieszczeń,
- p) powiadamianie podmiot prowadzący o brakach i usterkach w zabezpieczeniu przeciwpożarowym,
- q) uczestniczenia w próbnym alarmach pożarowych i ćwiczeniach organizowanych w obiekcie,

- r) wykorzystywania narad z pracownikami do omawiania spraw zabezpieczenia ppoż.,
- s) zabezpieczenia użytkowanych pomieszczeń w związku z przerwami w pracy (po pracy, w dniach wolnych, w czasie remontów itp.),
- t) przedstawiania na naradach wniosków w sprawie bezpieczeństwa pożarowego w użytkowanych pomieszczeniach.

Obowiązki sprzątających

Sprzątający powinni:

- usuwać wszystkie odpadki z przeznaczonych na nie pojemników (koszy na śmieci) rozmieszczonych na terenie obiektu i wyrzucać je do śmietnika,
- zwracać uwagę na pozostawione w pomieszczeniach bez dozoru, nie wyłączone po zakończeniu pracy odbiorniki energii elektrycznej, szczególnie w pomieszczeniach socjalnych i kuchennych
- informować Burmistrza o uszkodzeniu lub zaginięciu sprzętu gaśniczego.

Obowiązki użytkowników obiektu

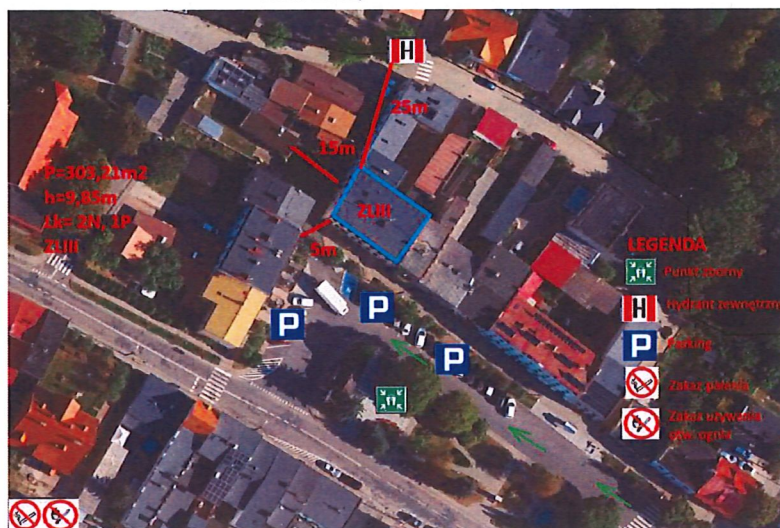
Wszyscy użytkownicy obiektu zobowiązani są do:

4. przestrzegania przepisów przeciwpożarowych,
5. prawidłowego użytkowania instalacji i urządzeń elektroenergetycznych, a w szczególności przestrzegania zakazów samodzielnego „naprawiania” bezpieczników, oraz umieszczania na punktach świetlnych osłon i dekoracji z materiałów palnych,
6. nieprzechowywania w mieszkaniach i innych pomieszczeniach użytkowanych w budynku substancji stwarzających zagrożenie pożarowe lub wybuchowe oraz inne miejscowe,
7. przestrzegania warunków bezpieczeństwa podanych w niniejszej instrukcji lub w instrukcjach użytkowanych urządzeń,
8. nie tarasowania dróg ewakuacyjnych oraz dostępu do wszelkich urządzeń związanych z bezpieczeństwem pożarowym w budynku,
9. znajomości zasad postępowania na wypadek pożaru,
10. zgłaszania Burmistrzowi zauważonych zagrożeń i nieprawidłowości w zabezpieczeniu ppoż.,
11. wykonywania wszystkich poleceń kierującego akcją ratowniczo - gaśniczą.

8. Plany obiektów obejmujące także ich usytuowanie oraz terenu przyległego z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:

SCHEMAT LOKALIZACYJNY URZĘDU MIASTA I GMINY W GÓRZNIE

UL. RYNEK 1; 87-320 GÓRZNO

a) powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,

Lp.	Dane charakteryzujące budynek	Dane wymiarowe/m ² /m ³ /m
	POWIERZCHNIA ŁĄCZNA	700,90m ²
	POWIERZCHNIA PARTERU	227,23 m ²
	POWIERZCHNIA PIĘTRA	214,86 m ²
	POWIERZCHNIA PODDASZA	208,14 m ²
	POWIERZCHNIA PIWNICY	50,67 m ²
1	POWIERZCHNIA ZABUDOWY	303,21m ²
2	POWIERZCHNIA UŻYTKOWA	435,83m ²
3	KUBATURA	2490,5m ³
4	WYSOKOŚĆ	9,85m
5	LICZBA KONDYGNACJI NADZIEMNYCH	3
6	LICZBA KONDYGNACJI PODZIEMNYCH	1

b) odległości od obiektów sąsiadujących,

Obiekt usytuowany w zabudowie zwartej pierzejowej w centrum miasta. Oddzielony od sąsiednich budynków mieszkalnych ścianami oddzielenia przeciwpożarowego. Pas oddzielający obiekt od sąsiedniego budynku od frontu przy ul. Rynek 2 ma szerokość 1,7 m pomiędzy drzwiami wejściowymi budynków.

c) parametry pożarowe występujących substancji palnych,

Lp.	Substancja - materiał	Charakterystyka pożarowa materiału
1.	Drewno, materiały drewnopochodne	– palny, – temperatura zapalenia 300 °C – 400 °C, – ciepło spalania 16,0 MJ/kg – 18,0 MJ/kg
2.	Papier, karton	– palny, – temperatura zapalenia 230 °C, w stanie rozluźnionym pali się intensywnie i szybko – ciepło spalania 16,0 MJ/kg
3.	Polietylen (PE)	– palny o małej odporności na działanie ciepła, – polietylen pali się żółtym świecącym płomieniem, w środku niebieski, po krótkim okresie palenia spadają krople stopionego materiału, przy czym płomień utrzymuje się na kroplach; – temperatura zapalenia 420 °C, – podczas palenia wydzielają duże ilości dymu, – ciepło spalania 40,3 MJ/kg
4.	Polichlorek – wyroby plastyfikowane (PCV)	– palny, – temperatura zapalenia 400 °C – 500 °C, – podczas spalania wydzielają duże ilości dymu i gazów toksycznych, – ciepło spalania 25,0 MJ/kg
5.	Polipropylen (PP)	– ciało stałe w temp. 20 °C, – palny, – podczas spalania wydzielają duże ilości dymu i gazów toksycznych, – ciepło spalania 43,0 MJ/kg
6.	ABS (elementy sprzętu AGD)	– palny, – temperatura zapalenia 390 °C. – ciepło spalania 36,0 MJ/kg
7.	Poliamid	– palny, samogasnący, – temperatura zapalenia 230 °C, – ciepło spalania 29,0 MJ/kg
8.	Poliester	– palny, – pali się po zapaleniu bez obecności zewnętrznego źródła ciepła, – temperatura zapalenia 235 °C, – ciepło spalania 31,0 MJ/kg
9.	Wyroby gumowe	– palny, – temperatura zapalenia 340 °C, – ciepło spalania 40,0 MJ/kg
10.	Pianka poliuretanowa	– palny, – temperatura zapalenia 410 °C, – ciepło spalania 26,0 MJ/kg

d) występująca gęstość obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych,

W budynku kwalifikowanym do ZL nie wyznacza się gęstości obciążenia ogniowego, część budynku funkcji PM poniżej 500MJ/m²

Qd - Energia cieplna, wyrażona w megadżulach, która może powstać przy spaleniu materiałów palnych znajdujących się w pomieszczeniu, strefie pożarowej lub składowisku materiałów starych przypadająca na jednostkę powierzchni tego obiektu, wyrażona w metrach kwadratowych.

e) kategoria zagrożenia ludzi, przewidywana liczba osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,

Klasyfikacja budynku - budynek ZLIII W budynku jest zatrudnionych 25 pracowników, dodatkowo może przebywać kilkunastu interesantów.

Budynki oraz części budynków, stanowiące odrębne strefy pożarowe, określane jako ZL, zalicza się do jednej lub do więcej niż jedna spośród następujących kategorii zagrożenia ludzi:

ZL I — zawierające pomieszczenia przeznaczone do jednoczesnego przebywania ponad 50 osób nie będących ich stałymi użytkownikami, a nie przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się,

ZL II — przeznaczone przede wszystkim do użytku ludzi o ograniczonej zdolności poruszania się, takie jak szpitale, żłobki, przedszkola, domy dla osób starszych,

ZL III — użyteczności publicznej, nie zakwalifikowane do ZL I i ZL II,

ZL IV — mieszkalne,

ZL V — zamieszkania zbiorowego, nie zakwalifikowane do ZL I i ZL II.

f) lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem,

Budynek nie jest zagrożony wybuchem, w obiekcie nie występują strefy zagrożenia wybuchem.

Z uwagi na przeznaczenie użytkowe obiektu w budynku obowiązuje całkowity zakaz palenia papierosów.

g) podziału obiektu na strefy pożarowe,

Liczba stref pożarowych— budynek stanowi jedną strefę pożarową, wielkość strefy pożarowej dla budynku niskiego kategorii ZL III wynosi 8000m² – warunek spełniony. Wydzielenie stanowi kotłowni z drzwiami EI 30, strych wydzielony od pozostałej części budynku drzwiami EI30.

h) warunki ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,

Warunki ewakuacji— z budynku na zewnątrz prowadzą:

- 3 wyjścia ewakuacyjne prowadzące bezpośrednio na zewnątrz.
- maksymalnie w budynku może przebywać ok. 25 pracowników i tyleż samo petentów z czego parter 25, piętro 25
- w poszczególnych pomieszczeniach: (1 - 5)

Komunikację między kondygnacyjną zapewnia klatka schodowa konstrukcji żelbetowej. Wyjścia i drogi ewakuacyjne winny być oznakowane zgodnie z: PN-92/N-01256/02 – Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja; PN-N-01256-5 – Znaki bezpieczeństwa. Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych. Drzwi ewakuacyjne: drzwi dwu i jednoskrzydłowe. Klatki schodowe: Ilość: Urządzenia służące do oddymiania: uchylne okna. Miejscem zbiórki ewakuowanych grup: proponuje się wewnętrzny dziedziniec (centrum miasta). Miejscem zbiórki ewakuowanych grup należy oznakować poniższym znakiem/.

i) miejsca usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,

Podręczny sprzęt gaśniczy stanowią: gaśnice proszkowe – GP 4x ABC szt. 4, GP 2X ABC szt. 1, GP 2x ABC szt. 3, gaśnice śniegowe GS 5x /E B szt. 1, urządzenie gaśnicze UGS -2X szt. 2,

Przeciwpożarowy wyłącznik prądu – zlokalizowany na parterze /korytarz obok wejścia głównego/. Poniżej przedstawiono przykład oznakowania.

j) wskazania dojść do dźwigów dla ekip ratowniczych,

nie dotyczy

k) hydranty zewnętrzne oraz inne źródła wody do celów przeciwpożarowych,

Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru stanowi:

a) hydrant zewnętrzny H 80 N szt. 1 w odległości do 25 m od budynku ul. Poczтова

Wymagana lokalizacja:

Hydranty zewnętrzne przeciwpożarowe rozmieszcza się wzdłuż dróg i ulic oraz przy ich skrzyżowaniach, przy zachowaniu odległości:

- 1) między hydrantami — do 150 m;
- 2) od zewnętrznej krawędzi jezdni drogi lub ulicy — do 15 m;
- 3) od chronionego obiektu budowlanego — do 75 m;
- 4) od ściany budynku — co najmniej 5 m.

Poza obszarami miejskimi odległość między hydrantami powinna być dostosowana do gęstości istniejącej i planowanej zabudowy.

Wydajność nominalna hydrantu zewnętrznego przeciwpożarowego, przy ciśnieniu nominalnym 0,2 MPa mierzonym na zaworze hydrantowym podczas poboru wody, w zależności od jego średnicy nominalnej (DN), powinna wynosić co najmniej:

- 1) dla hydrantu nadziemnego DN 80 — 10 dm³/s;
- 2) dla hydrantu nadziemnego DN 100 — 15 dm³/s;
- 3) dla hydrantu podziemnego DN 80 — 10 dm³/s.

Poniżej przedstawiono przykład oznakowania miejsc lokalizacji hydrantów zewnętrznych.

l) drogi pożarowe i inne drogi dojazdowe, z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony;

Budynek zlokalizowany został na terenie zabudowy miejskiej. (Rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 rozdz.6 § 12.3 pkt.3) Istniejące drogi utwardzone (betonowe/asfaltowe) drogi spełniają warunki drogi pożarowej, przylegającej do dłuższego boku obiektu.

Droga pożarowa powinna spełniać następujące wymogi:

- minimalna szerokość jezdni - 4,0 m,
- szerokość 4,0 m należy utrzymać na odcinku 10,0 m przed i za budynkiem,
- wzdłuż drogi utwardzone pobocze o szerokości - 1,0 m,
- najmniejszy promień zewnętrznego łuku drogi - 11 m,
- odległość drogi od ściany budynku - 5 ÷ 15 m,
- nośność utwardzonej jezdni - 200 kN,
- nacisk na oś samochodu - 100 kN,

Poniżej przedstawiono przykład oznakowania drogi pożarowej.

Z uwagi na przeznaczenie użytkowe obiektu w budynku jak również na terenie Urzędu obowiązuje całkowity zakaz palenia papierosów i innych wyrobów tytoniowych

WZÓR NR 1

Miejscowość , dnia

.....
pieczęćka

.....
imię i nazwisko pracownika

.....
stanowisko

OŚWIADCZENIE

Niniejszym oświadczam, że zostałem /am/ zapoznany /a/ z przepisami z zakresu ochrony przeciwpożarowej, obowiązującymi na terenie obiektu a w szczególności znane mi są zasady i sposoby:

- 1) zapobiegania powstaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru na stanowisku pracy i w obiekcie,
 - 2) postępowania na wypadek pożaru,
 - 3) użycia podręcznego sprzętu gaśniczego i urządzeń przeciwpożarowych w miejscu pracy.
- „Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego”** przyjmuję do wiadomości i zobowiązuję się przestrzegać jej postanowienia.

.....
podpis składającego oświadczenie

.....
podpis prowadzącego szkolenie

Przyjęto do akt osobowych dnia

UWAGA! Oświadczenie należy dołączyć do akt osobowych pracownika.

WZÓR NR 2

Zezwolenie na prowadzenie prac spawalniczych nr

1. Miejsce pracy (budynek, pomieszczenie):

.....

2. Czas pracy – od dnia do dnia w godzinach

3. Zagrożenia pożarowo-wybuchowe (powód występowania)

4. Sposób zabezpieczenia przed powstaniem pożaru– wybuchu (zastosowane środki zapobiegawcze)

.....

.....

.....

5. Odpowiedzialni za:

a) przygotowanie miejsca pracy, środków zapewniających bezpieczeństwo pracy i pożarowo-wybuchowe

Imię i nazwisko

Wykonano

(podpis)

b) stosowanie środków zabezpieczających, organizację pracy i instruktaż

Imię i nazwisko

Wykonano

(podpis)

6. Zezwalam na rozpoczęcie prac spawalniczych
(podpis pracodawcy lub osoby upoważnionej)

7. Prace zakończono dnia godz.

.....

8. Po zakończeniu prac stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono. Nie występują zagrożenia pożarowe.

Odbierający roboty spawalnicze

.....

(podpis)

Kontrolujący stanowisko pracy i otoczenie

.....

(podpis)

* *niepotrzebne skreślić*

WZÓR NR 3

PROTOKÓŁ Nr

Zabezpieczenie prac niebezpiecznych pożarowo prowadzonych w zakładzie

.....
(podać nazwę zakładu)

1. Miejsca wykonywania prac.....
(określić miejsca, pomieszczenia, budynki, itp. dane określające miejsca prowadzonych prac pożarowo niebezpiecznych)
2. Rodzaj pracy
(wyszczególnić rodzaje prac, jakie mają być wykonywane w danych pomieszczeniach)

Sposoby wykonywania pracy

(opisać sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo)

12. Czas wykonywania prac:

- dzień od godz. do godz.

5. Wykonawca prac:

(podać pełną nazwę wykonawcy: imię nazwisko, firma, adres, telefon, itp.)

Charakterystyka elementów budowlanych występujących w pomieszczeniach lub miejscu wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych.

(scharakteryzować w miarę dokładnie właściwości palne elementów budowlanych i wyposażenia wewnątrz)

Charakterystyka zagrożenia pożarowego (wybuchowego) w miejscach prowadzonych prac pożarowo niebezpiecznych, w tym charakterystyka właściwości pożarowych występujących materiałów palnych

7. Sposoby zabezpieczania przez możliwością powstania pożaru (wybuchu) w wyniku prac pożarowo niebezpiecznych

8. Środki zabezpieczające, a w tym:

- gaśnicze (rodzaje, ilości)

- bhp

- inne

10. Środki oraz sposoby alarmowania pracowników zakładu i straży pożarnej oraz innych służb miejskich o powstałym pożarze

11. Osoba/y odpowiedzialna/e za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego prac pożarowo niebezpiecznych

12. Osoba/y odpowiedzialna/e za nadzór nad stanem bezpieczeństwa pożarowego podczas przebiegu wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych, w tym za powiadomienie służb ochrony obiektu o rozpoczęciu i zakończeniu prac

13. Osoba/y odpowiedzialna/e do przeprowadzania kontroli miejsca i rejonu przyległego wykonywanych prac pożarowo niebezpiecznych po ich zakończeniu

Podpisy członków komisji:

1.
(imię, nazwisko, rodzaj funkcji w obiekcie, zakładzie, itp.)

2.

WZÓR nr 4

Książka Kontroli Prac Niebezpiecznych Pożarowo

Lp.	Nazwa budynku, pomieszczenia, w którym wykonywano prace	Data i godzina rozpoczęcia prac z czyjego polecenia numer zezwolenia	Imiona i nazwiska wykonujących prace	Godzina przeprowadzenia kontroli toku prac oraz imię i nazwisko osoby kontrolującej	Uwagi i polecenia wydane pracownikowi w trakcie kontroli toku prac	Data i godzina zakończenia prac	Data i godzina przeprowadzenia kontroli po zakończeniu prac	Imię i Nazwisko osoby przeprowadzającej kontrolę	Podpis osoby przeprowadzającej kontrolę
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

WZÓR nr 5

I N S T R U K C J A
POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU

**KTO ZAUWAŻY POŻAR LUB INNE ZAGROŻENIE OBOWIĄZANY JEST
NIEZWŁOCZNIE:**

1. Zawiadomić :

- osoby znajdujące się w strefie zagrożenia,
- **STRAŻ POŻARNĄ** ☐ **998, 112**
- **Burmistrz Miasta i Gminy Górzno** ☐ służbowy
- **Sekretarz Miasta i Gminy Górzno** ☐ służbowy

2. Zachować spokój i nie dopuścić do paniki.

3. Po uzyskaniu telefonicznego połączenia ze strażą pożarną należy wyraźnie podać:

- a) gdzie nastąpiło zdarzenie: dokładny adres, nazwa obiektu, piętro,
- b) rodzaj zdarzenia: np. pożar , wyciek paliwa,
- c) czy istnieje zagrożenie życia ludzi,
- d) Numer telefonu z którego się mówi i swoje nazwisko.

UWAGA !

Odłożyć słuchawkę dopiero po otrzymaniu odpowiedzi, że straż pożarna przyjęła zgłoszenie. Odczekać chwilę przy telefonie na ewentualne sprawdzenie.

4. W razie potrzeby (nieszczęśliwy wypadek lub awaria) alarmować:

- POGOTOWIE RATUNKOWE ☐ 999
- POLICJA ☐ 997
- POGOTOWIE GAZOWE ☐
- POGOTOWIE ELEKTRYCZNE ☐
- POGOTOWIE WODNO - KANALIZACYJNE ☐

AKCJA RATOWNICZO - GAŚNICZA

1. Równocześnie z alarmowaniem straży pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy pomocy podręcznego sprzętu gaśniczego, znajdującego się w pobliżu.
2. Do czasu przybycia straży pożarnej kierownictwo akcją obejmuje kierownik obiektu, osoby do tego przygotowane lub osoba najbardziej energiczna i opanowana.
3. Każdy przystępujący do akcji ratowniczo-gaśniczej powinien pamiętać, że:
 - a) w pierwszej kolejności przeprowadzić ratowanie zagrożonego życia ludzi,
 - b) wyłączyć dopływ prądu elektrycznego do pomieszczeń objętych pożarem. Nie wolno gasić wodą instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem (**stosować gaśnice proszkowe**),
 - c) usunąć z zasięgu ognia wszystkie materiały palne a w szczególności: cenne maszyny, urządzenia i ważne dokumenty,
 - d) nie otwierać bez koniecznej potrzeby drzwi i okien do pomieszczeń, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
 - e) szybkie i prawidłowe użycie podręcznego sprzętu gaśniczego umożliwia ugaszenie pożaru w zarodku.

UWAGI KOŃCOWE

Na podstawie art. 9 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 188) każdy:

"Kto zauważy pożar, klęskę żywiołową lub inne miejscowe zagrożenie, obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz jednostkę ochrony przeciwpożarowej bądź policję lub wójta albo sołtysa".

Zgodnie z Instrukcją bezpieczeństwa pożarowego dla: **Budynku Urzędu Miasta i Gminy w Górznie ul. Parkowa 1, 87-320 Górzno** każdy pracownik powinien przystąpić do gaszenia pożaru podręcznym sprzętem gaśniczym.

Instrukcja niniejsza wchodzi w życie z dniem podpisania i obowiązuje wszystkich pracowników.

Górzno październik 2025 r.
(podpis burmistrza)

Załącznik Nr 1

Znaki bezpieczeństwa, ich barwa oraz zastosowanie

Lp.	Znak	Znaczenie (nazwa) znaku	Treść znaku	Kształt i barwa	Zastosowanie
1		Przeciwożarowy wyłącznik prądu	Złamana strzałka	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa czerwona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa czerwona, napis - barwa biała	W obiektach do oznaczenia wyłącznika odcinającego dopływ prądu do wszystkich obwodów z wyjątkiem obwodów zasilających instalacje, których funkcjonowanie jest niezbędne podczas pożaru.
2		Kurek główny instalacji gazowej	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa czerwona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa czerwona, napis - barwa biała	W obiektach do oznaczenia miejsca zainstalowania kurka głównego instalacji gazowej.
3		Suchy pion	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa czerwona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa czerwona, napis - barwa biała	W obiektach do oznaczenia umiejscowienia i podłączenia suchego pionu.
4		Przeciwożarowy zbiornik wody	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa czerwona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa czerwona, napis - barwa biała	Do oznaczenia przeciwpożarowego zbiornika wodnego; na znaku dodatkowym możliwość umieszczenia cech charakterystycznych takich, jak: pojemność zbiornika, jego głębokość itp.

5		Hydrant zewnętrzny	Wielka litera "H"	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa czerwona Litera: barwa czarna na białym pasie	Do oznaczenia miejsca hydrantu zewnętrznego, wodnego, pianowego, podziemnego lub nadziemnego; wielkości charakterystyczne hydrantu należy umieszczać na znaku dodatkowym.
6		Przeciwpowozarowe stanowisko czerpania wody	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa czerwona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa czerwona, napis - barwa biała	Do oznaczenia stanowiska wodnego dla pomp pożarniczych.
7		Drabina ewakuacyjna	Drabina	Znak kwadratowy Tło: barwa zielona Symbol: barwa biała	Do oznaczenia miejsc umieszczenia drabin ewakuacyjnych.
8		Dźwig przeciwpowozarowy	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa czerwona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa czerwona, napis - barwa biała	W obiektach do oznaczenia dźwigów przystosowanych do potrzeb ekip ratunkowych.
9		Pojemnik z maskami ucieczkowymi	Zarys pojemnika ze stylizowaną maską chroniącą drogi oddechowe	Znak kwadratowy Tło: barwa zielona Pojemnik i maska: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa zielona, napis - barwa biała	Do oznaczenia pojemników z maskami ucieczkowymi chroniącymi drogi oddechowe od dymu lub substancji toksycznych.
10		Droga powozarowa	Skrzynia	Znak okrągły Tło: barwa biała Symbol: barwa czarna Obwódka okrągła i pas negujący: barwa czerwona Znak dodatkowy: tło - barwa czerwona, napis - barwa biała	Do oznaczenia zewnętrznych dróg dojazdowych dla prowadzących akcję pożarniczą.

11		Drzwi przeciwpożarowe	Sylwetka człowieka w świetle drzwi, z prawej strony języki ognia	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa czerwona Otwór drzwiowy: barwa biała Sylwetka człowieka: barwa czerwona Znak dodatkowy: tło - barwa czerwona, napis - barwa biała	Do oznaczenia drzwi znajdujących się w ścianach oddzielenia przeciwpożarowego.
12		Miejsce otwierania klap przeciwpożarowych	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa czerwona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa czerwona, napis - barwa biała	Oznaczenie miejsca urządzenia do otwierania klap przeciwpożarowych w celu przywrócenia drożności przewodu wentylacyjnego.
13		Urządzenie do uruchamiania klap dymowych	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa czerwona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa czerwona, napis - barwa biała	Do oznaczenia urządzeń uruchamiających kłapy dymowe.
14		Miejsce uruchamiania urządzenia gaśniczego	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa czerwona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa czerwona, napis - barwa biała	Do oznaczenia miejsc uruchamiania urządzenia gaśniczego w obiektach o dużym zagrożeniu pożarowym.
15		Przylącze półstałego urządzenia gaśniczego	Półkole	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa zielona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa zielona, napis - barwa biała	Do oznaczenia miejsc przylącza półstałego urządzenia gaśniczego.

16		Miejsce zbiórki do ewakuacji	Cztery strzałki skierowane do środka oraz sylwetki ludzi zgrupowane w środku znaku	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa zielona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa zielona, napis - barwa biała	Do oznaczenia miejsca zgrupowania ludzi podczas ewakuacji.
17		Rękaw ratowniczy	Sylwetka człowieka w rękawie ratowniczym, obok strzałka skierowana w dół	Znak kwadratowy lub prostokątny Tło: barwa zielona Symbol: barwa biała Znak dodatkowy: tło - barwa zielona, napis - barwa biała	Do oznaczenia lokalizacji wejścia do rękawa ratowniczego.

Załącznik Nr 2

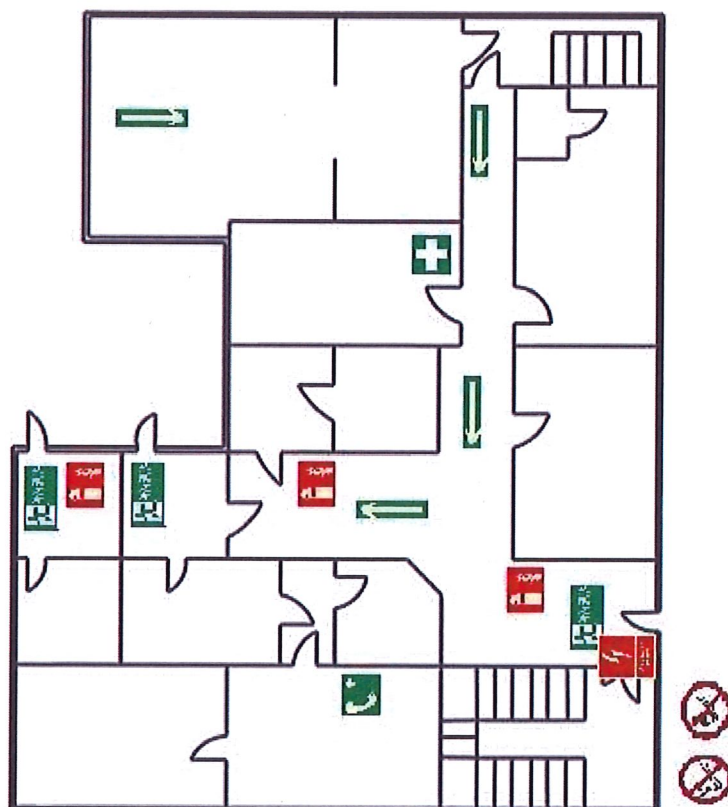
**AKTUALIZACJA INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
ĆWICZENIA EWAKUACJI LUDZI Z OBIEKTU**

Lp.	Zakres aktualizacji instrukcji . Ćwiczenia z zakresu ewakuacji ludzi	Data aktualizacji, ćwiczeń z ewakuacji	Imię i nazwisko osoby dokonującej aktualizacji, prowadzącego ćwiczenia.
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			

[illegible]

PLAN EWAKUACYJNY PARTERU URZĘDU MIASTA I GMINY W GÓRZNIE

UL. RYNEK 1; 87-320 GÓRZNO

LEGENDA	
	Wyłącznik ppoż.
	Wyjście ewakuacyjne
	Kierunek ewakuacji
	Apteczka
	Telefon alarmowy
	Miejsce lokalizacji gaśnic
	Zakaz palenia
	Zakaz używania otwartego ognia

PLAN EWAKUACYJNY I PIĘTRA URZĘDU MIASTA I GMINY W GÓRZNIE UL. RYNEK 1; 87-320 GÓRZNO

